

GOMBOS JARMO

SZTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Az orosz-ukrán háború hatása a finn semlegességi politikára

Finnország a folytatólagos háborút elvesztette a Szovjetunióval szemben. Az 1947-es Párizsi Békét a 1948-ban megkötött Finn-Szovjet baráti, együttműködési és egymást kölcsönösen segítő egyezmény követte, mindkettő korlátozta Finnország mozgásterét. Utóbbiban Finnországnak vállalnia kellett az együttműködést (nyugat)német katonai fenyegetés esetében.

A Szovjetunió szétesése után Finnország csatlakozott az Európai Unióhoz és egyre szorosabban együttműködött a NATO-val, de a tagság támogatottsága mind a lakosság, mind a politikusok körében alacsony volt. Bár a 2015-ös kormányprogram lehetőségként említi a védelmi szövetséghez való csatlakozást, ez a gyakorlatban inkább, mint távoli lehetőség került szóba. Ezen változtatott gyökeresen az, hogy Oroszország 2022. február 24-én megtámadta Ukrajnát. A finn kormány a kezdetektől kiállt Ukrajna szuverenitása mellett, először humanitárius és nem harcászati védelmi támogatásról döntöttek, majd nem sokkal később már fegyverek adományozásáról is, amire a finn történelemben nincs precedens. Emellett Finnország támogatta az Európai Unió Ukrajnát segítő döntéseit is. A lakosság és a politikai elit körében is megváltozott a vélemény a NATO-csatlakozásról, mindkét körben 90% körüli támogatottsága lett.

Előadásomban ismertetem hogyan változott Finnország katonailag el nem kötelezett államból NATO-tagjelöltté, hogyan hatott az orosz támadás illetve nyomásgyakorlás a finn politikára és megválaszolom igaz-e, hogy Oroszország tett a legtöbbet a finn NATO-tagságért.